

SDP-leider Gabriel pleit in Amsterdam voor Europa

Sigmar Gabriel steunt Europese campagne PvdA

Achtergrond - 18 mei 2014

Industrie 4.0 is het nieuwe toverwoord uit Duitsland. SPD-leider Sigmar Gabriel legde zondag bij de PvdA uit wat dit Duitse concept voor Europa kan betekenen. Hij was in Amsterdam om de PvdA-verkiezingscampagne voor Europa een steuntje in de rug te geven.

Een stralende zondag, de terrassen zitten vol, massa's bootjes varen over de grachten - en toch zit er veel publiek in de zaal van de Rode Hoed in Amsterdam. Het enthousiasme van de aanwezige PvdA'ers voor de Duitse vice-kanselier en minister van Economie en Energie Sigmar Gabriel is groot. Zijn speech wordt een aantal keer onderbroken door applaus, bijvoorbeeld wanneer hij pleit voor een financiële-transactietaks om de schulden van de eurocrisis af te lossen - waar de SPD een groot voorstander van is, maar de PvdA alleen aan mee wil doen als er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

Ook klinkt er applaus als Gabriel Europa een vredesmacht noemt waar geen plaats is voor kernwapens en chemische wapens. En wanneer hij zegt dat de hoge jeugdwerkloosheid de grootste schande van Europa is. Gabriel spreekt Duits, de PvdA'ers - naast partijleider Diederik Samsom ook minister van Sociale Zaken Lodewijk Asscher en EU-lijsttrekker Paul Tang - Nederlands. Voor wie wil, wordt alles via koptelefoons simultaan vertaald.

Industrie 4.0

Voor Gabriel het woord krijgt, spreekt Samsom de zaal toe. Hij zegt dat het ondanks de peilingen - waarin de PvdA het slecht doet - niet gaat om D66 of de PVV, maar om wie de grootste fractie in het Europees Parlement wordt: de sociaal-democraten of de christen-democraten. Die voeren een tweestrijd in Europa. De PvdA-leider stelt conservatief-rechts gelijk aan chagrijn, progressief-links gelijk aan hoop en noemt Duitsland herhaaldelijk een voorbeeld voor Nederland, "zoals met de Industrie 4.0, waar Sigmar Gabriel zo over zal spreken".

Industrie 4.0 is de versmelting van digitale techniek met de klassieke industrie, legt Gabriel even later uit. Dat is de nieuwste industriële ontwikkeling na de stoommachines (1), de lopende band (2) en de robots (3). En Europa moet ervoor

zorgen dat deze Industrie 4.0 zich goed ontwikkelt. “De vraag hoe duur industrie is, bepaalt de concurrentiekracht van Europa”, aldus Gabriel.

Hij verwijst naar de discussie die rond 2000 in Duitsland werd gevoerd. “Toen werd gezegd dat Duitsland moest stoppen met de industrie en moest investeren in financiële markten, internet, etcetera.” Industrie, dat kon China toch veel beter en goedkoper. “Maar dat hebben we niet gedaan.” En nu heeft Duitsland een goede industriële sector, waarvan een groot deel bestaat uit midden- en kleinbedrijf, “zeer innovatief en actief over de hele wereld.”

Agenda 2010

Margriet Brandsma, voormalig NOS-correspondent in Berlijn, bevestigt Gabriels woorden even later in een paneldiscussie over sociaal ondernemen. “Duitsland heeft een sterke middensector en is innovatief. De export doet het daarom goed. China koopt geen Duitse producten omdat ze goedkoop zijn, maar omdat ze goed zijn.”

De verkiezingen voor het Europees Parlement vinden in Nederland op donderdag 22 mei plaats, in Duitsland op zondag 25 mei. SPD en PvdA zitten samen in de S&D, de sociaal-democratische Europese fractie, waarvan de Duitser [Martin Schulz](#) lijsttrekker en daarmee kandidaat voor het voorzitterschap van de Europese Commissie is.

Het Duitse economische succes is ook aan het hervormingsprogramma uit 2003 van de SPD-kanselier Schröder te danken, gaat Brandsma verder. Er klinkt gemor in de zaal. Ja, die strenge hervormingen waren inderdaad niet goed voor de SPD, zegt ze, “maar je ziet er nu wel het economisch effect van.”

Eén stem

Gabriel benadrukt in zijn speech herhaaldelijk dat “populistisch links en rechts” geen antwoorden hebben op de belangrijke kwesties in Europa. Niet op de toekomst van de Europese industrie, maar ook niet op andere problemen. “Ik behoor tot de eerste generatie in de meer dan 1000-jarige geschiedenis van Europa die in vrede is geboren en waarschijnlijk in vrede zal sterven.” Dat zegt jonge mensen weinig, weet hij. Voor hen is vrede vanzelfsprekend. “Maar dat vrede niet vanzelfsprekend is, zie je nu in Oekraïne. Dát moet je zeggen tegen degenen die met nationalistische leuzen landen weer tegen elkaar willen ophitsen.”

Een ander probleem, zegt Gabriel, is dat de wereldbevolking groeit, terwijl die in Europa daalt. “Europa wordt steeds minder belangrijk. Voor mijn jongste dochter

die nu 2 jaar oud is, zijn er straks twee mogelijkheden. Of Europa spreekt straks met één stem. Of Europa heeft geen stem. China gaat echt niet aan 28 verschillende Europese leiders vragen wat die ergens van vinden.” Europa heeft wat te bieden, zegt Gabriel: een idee van een samenleving, democratie, vrijheid, het afzien van gebruik van geweld, gelijke rechten voor iedereen. Om dat te behouden is één stem nodig voor Europa. “Dat moet je populistisch links en rechts onder de neus wrijven.”

AfD

De eurosceptische partij in zijn eigen land, de Alternative für Deutschland (AfD) noemt hij “de meest *ungebildete* partij van Duitsland”. Dat veel economen en professoren deel uitmaken van de AfD toont aan dat een academische opleiding niet veel zegt, aldus Gabriel. Er klinkt instemmend gelach in de zaal. “Dat zie je aan de argumenten waarmee ze Poetins agressie op de Krim verdedigen. Dat doen ze met klassieke *völkische* ideeën. Dat is zo’n onzin. Ze weten niet waar ze het over hebben.”

Gabriel pleit voor investeringen in beroepsopleidingen en goede vakkrachten in Europa (“in Duitsland hebben we een te sterke academisering van het beroepsonderwijs”), voor een eerlijke verdeling van belastingen (“we hoeven niet overal in Europa dezelfde tarieven te hebben maar we moeten het wel eens zijn over wát we belasten”) en voor een gemeenschappelijk Europees defensiebeleid (“28 vrienden moeten het daarover eens kunnen worden. En het geldt dat je ermee bespaart, kun je in onderwijs investeren”).

Landbouwsubsidies

Samsom en Gabriel benadrukken allebei het belang van hun samenwerking voor grote Europese thema’s als de internationale financiële markten, energie en armoede. Aan die samenwerking is de afgelopen decennia te weinig gedaan, zeggen ze. En waar het geld daarvoor vandaan moet komen, wil Gabriel ook wel zeggen: “Europa heeft geld. 42 procent van de begroting gaat naar landbouwsubsidies. Daar moeten we wat aan doen.”

Iemand uit het publiek vraagt Gabriel of hij Samsom kan overtuigen te stoppen met de coalitie met de VVD. Iedereen lacht, Samsom ook. Gabriel antwoordt dat de SPD als kleinere coalitiepartner er ook niet op zat te wachten om met Merkel te regeren. Maar soms moet je zo’n coalitie toch aangaan, omdat het beter is voor het land. Ook als het niet goed is voor je partij.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/2877/sdp-leider-gabriel-pleit-in-amsterdam-voor-europa>